

เรื่องบางเรื่อง
ของ
แสงทอง

นายวิระ วิจิตรานนท์

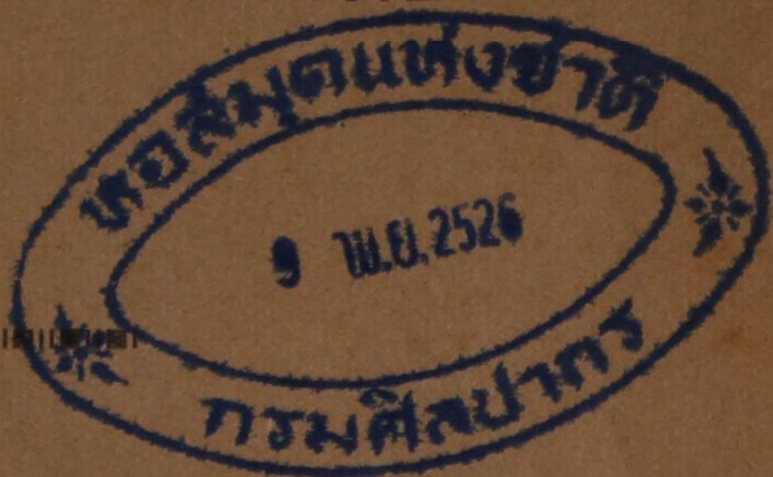
089.95911
ป 6255

พิมพ์ แจกในการทำบุญอายุครบ ๓ รอบ

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๙๓

หอสมุดแห่งชาติ
สำนักงานวัดสุทัศน์

เรื่องบางเรื่องของ "แสงทอง"

~~หอสมุดแห่งชาติสาขานครราชสีมา~~

นายวิระ วิจิตรานนท์

ก
มตแห่งชาติรั้นักกลาภิษา

จันทบุรี

พิมพ์แจกในการทำบุญอายุครบ ๓ รอบ

วันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๙๓

เลขที่

๑๖

เลขที่

๐๘๙. ๙๕๙๔

๙. ๖๒๕๕

เลขทะเบียน

๙. ๑๘๖๕๙๖

คำนำ

ในการทำบุญวันเกิดของข้าพเจ้าซึ่ง ครบ ๓ รอบ
ในวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๔๘๓ นอกจากข้าพเจ้าจะ
ได้ทำบุญตักบาตรเวลาเช้า เลี้ยงพระและสวดมนตร
ในเวลากลางวันแล้ว ตอนเย็นก็อยากมีความสนก
สักเพลานึ่ง จึงได้ชักชวนเพื่อนฝูงที่ใกล้ชิด มิ
พวกกกรรมพัสตเป็นอาทิ มาร่วมรับประทานอาหารกันตามม
ตามกึก และตามความสะดวกของท่านทั้งหลาย.

และเพื่อตอบแทนความมอค่าของท่านที่มาร่วม
สนกกัน ก็ใครจะมีหนังสือแจกเป็นมิตรพลีและ
อนัสสรณ์ ในวันเกิดของข้าพเจ้าสักหนึ่งเรื่อง ได้
ปรารภว่าเรื่องอ่านเล่นของ คุณหลวงบุญยมาณพพา-
ณิชย์ ซึ่งใช้นามปากกาว่า “แสงทอง” เป็นเรื่อง
ที่ชวนให้น่าอ่านและขบขันสมกับงานของข้าพเจ้า ก็

๒ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

พอดี คุณเจ๊ หล่มสาโรช รับรองว่าจะไปขออนุญาต
ท่านพิมพ์ ขนสีก ๒-๓ เรื่องแทนข้าพเจ้าให้ ซึ่ง
ผลสุดท้าย คุณหลวงขณยमानพพานิชย์ ก็ได้ กรุณา
อนุญาตให้ พิมพ์เรื่องของท่านได้ ซึ่งข้าพเจ้าขอถือ
โอกาส แสดง ความ ขอบพระคุณ ท่าน ทั้งสองไว้ ใน
ทันทวย.

วิระ วิจิตรานนท์

บ้านสวนมะลิ พระนคร

๑๓ กันยายน ๒๔๗๓

ตอน ๘

ถอนฟัน

“เป็นอะไรลูก?” ข้าพเจ้าถามด้วยความรักของ
พ่อ เมื่อเห็นลูกสาวอายุย่างเข้า ๗ ขวบกำลังทำหน้า
(ซึ่งใคร ๆ พากันว่าเหมือนหน้าข้าพเจ้า แต่ของ
ข้าพเจ้าใหญ่กว่า) เบี้ยวหน้าบคและเอามือกุมแก้ม.

“ยายแฉะแกเจ็บฟันคะ” ภรรยาข้าพเจ้าพูด.

“อ๊ย!” แฉะร้องลั่นองรีบ.

ข้าพเจ้าตกตื่นตกใจตกหนัก สำหรับฐานะของคน
อน ข้าพเจ้ามักตกตื่นตกใจตกหนัก.

“ต้องพายายแฉะไปให้หมอถอนฟัน ไม่ใช่ ชน
ทั้งเข้าไว้ต่อไปจะเจ็บใหญ่” ข้าพเจ้าพูดอย่างตก
ใจ “ต้องไปเดี๋ยวนี้.”

“อ๊ย!” แฉะร้อง.

ภรรยาข้าพเจ้ามองดูข้าพเจ้าด้วยอาการที่พอใจ

๒ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

ในคำพูดของข้าพเจ้า ซึ่งแสดงลักษณะความเป็น
ภรรยาของเจ้าหล่อน.

“พาไปเสียเถอะคะ” หล่อนพูด “กินข้าวแล้ว
คุณพาไปนะคะ ปล่อยให้เจ็บอย่างนี้ไม่ได้หรือก น่า
สงสาร.”

“อ๊ย!” แอว์ร้องอย่างน่าสงสาร.

“ไปเสียเถวณเถอะ” ข้าพเจ้าพูดด้วยนัยขยี้
อย่างที่สุด “ให้ชฎาทำเสียเถวเถวก็หาย.”

“อ๊ย!” แอว์โอดครวญ.

“มาลูกมา หมอเขาถอนประเถวเถวก็ออก
แอว์ไม่ทนรตวเสียอก มาลูกพ่อคนดี.”

ภรรยาข้าพเจ้า “ไปช้ไป ลูกแม่คนดี.”

“อ๊ย!” ยายแอว์ร้องคน.

ขณะไปตามทาง ข้าพเจ้าล่อยายแอว์และเอาใจ
ต่าง ๆ นานาเพอมีให้ นกถึงการถอนฟัน เพราะการ
ไปหาช่างทำฟันนั้นสำหรับผัวใหญ่ก็ไต่ ยินว่าร้ายพอ
คอยู่แล้ว จนข้าพเจ้าเองแม้จะปวดฟันสักเท่าไร ยัง

ไม่กล้าไปหาช่างสักครึ่งเดียว เท็ก ๆ อย่างยายแฉ่ว
นี้จะรู้ สักกลัวเพียงไรยอมตายได้.

“เชิญครึบ” ช่างตอนพ้นในร้านนายชัญญะ
สินการ “เชิญเข้าไปในห้องที่เคียว.”

“ลูกสาวฉัน———.”

“เข้าไปในห้องที่เคียวเถอะครึบ.”

“อึย !”

ข้าพเจ้าพาลูกสาวเข้ามาอยู่ในห้องทรมาน—เอ๋ย
—ตอนพ้น ของต่าง ๆ ในห้องนั้นมีหลายอย่างที่น่า
กลัว เช่นต้นวาเครือมอ และพิน และเชียว หน้า
นายช่างตอนพ้นถึงแม่ ยมกียมอย่างน่าขยาด พิน
ของแกช่างขาวเรียบอย่างไม่น่าเชื่อ.

“มา, แฉ่ว” ข้าพเจ้ากระซิบ.

ทันใดนั้นยายแฉ่วล้มเป็นลูกคนคิของข้าพเจ้าและ
ของแม่เขาหมด ทำตัวงอถอยหลังพลางร้องพลางไป
ทางมุมห้อง ทำกริยาน่าอายเจกเข่นอนมาก ในที่สุด

๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

พูดกันว่าไม่นั่งเก้าอี้และไม่ให้ทำอะไรทั้งนั้น “อีย
—ย—ย—ย—ย !”

“แ้วทำไมขี้ขลาดยง น่าขายหน้าจริง”

ข้าพเจ้าพูด “คอยดพ่อช พ่จะนั่งให้ดู นี่ไง ไม่
เห็นเป็นอะไรสักนิดเดียว สบายคอก นอนหงายพิง
เบาะสบายเขาร.”

ข้าพเจ้าขยับตากับนายช่างทำฟัน นายช่างทำ
ฟันก็ขยับตากับข้าพเจ้า.

ข้าพเจ้า “เห็นไหม นพอนอนหงายยง แ้ว
อ้าปากยง———.”

พูดได้เท่านั้นก็น้ำเย็น ๆ เฉยบพ่งเข้ามาที่ปาก
ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไคยนเสียงยายแ้ว แต่คราวนี้ไม่
ไคยรองอย่างเจ็บ รองอย่างประหลาดใจ เสียง :

“อู—อู—อู !”

อ๊ะ—อ๊ะ—อ๊ะ !” ข้าพเจ้าพยายามอธิบาย แต่
พูดได้แต่ในคอ.

“หนึ่ง ๆ” ช่างทำพันช้ ข้าพเจ้าเห็นดาวพราว
ตา แล้วก็นายช่างพันให้ต พันช้ททรมานข้าพ-
เจ้ามานานหลายเดือนแล้วนั้นเป็นอันใดถูกถอนแล้ว
ข้าพเจ้าลุกขึ้นจากเก้าอี้อย่างฉุน แต่ก็ขอยใจและโล่ง
ใจไปในคราวเดียวกัน รู้สึกสบายปากขึ้นมาก.

“หนูไม่กลัวแล้ว ถอนช้” แอ้วพูดโดยสุจริต.
แต่ช่างทำพันว่าไม่ต้องถอน กลับทำนายว่า
ประเดี๋ยวก็จะหายไปเอง ประหลาดมาก แอ้วตขมมิด
ใจขึ้นในทันทีว่าไม่เจ็บแล้ว.

ข้ากลับบ้านข้าพเจ้าและแอ้ววิ่งเร่กันมาตลอด
ทาง แต่ข้าพเจ้าประหลาดใจมาก แทนที่จะถอนพัน
ลูกสาว กลับมาถูกถอนเสียเอง.

*

*

*

ภรรยาข้าพเจ้าก็ขยายแอ้วคงจะได้คุยกันมานาน
แล้ว ข้าพเจ้าเพิ่งแอบมาได้ ยืนตอนปลาย แต่พอเคา
ถูก.

๖ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

เสียงยายแฉ่ว “ทำไมหมอรู^๒ล่ะแม่ว่าพ่อปวด
ฟัน ? ”

ภรรยาข้าพเจ้า “จ^๑—จ^๑ ! อย่าเอ็ดไป พ่อพ่อพา
แฉ่วออกจากบ้าน แม่ก็โทรศัพท์ไปบอกหมอไว้ ว่า
จะมีผู้^๑ใหญ่พาเด็กผู้^๑หญิงไปถอนฟัน ถ้าไปถึงให้ถอน
ฟันผู้^๑ใหญ่ แม่บอกไปว่าพ่อเจ็บฟันแฉ่บนทางแก้ม
ขวา ฟันแฉ่วแม่บอกว่าไม่เจ็บหรือก อย่าถอนเลย.”

แฉ่ว “ทำไมแม่ให้หน^๑ทำเจ็บฟันด้วย ? ”

ภรรยาข้าพเจ้า “ม่ายงั้นพ่อก็ไม่ไปหาหมอ แม่
บอกให้ไปหลายหนแล้วก็ไม่ไป.”

แฉ่ว “แม่ว่าจะให้เงินหน^๑ ๕ บาท เอามาซิ.”

เงยบก^๑นไปสักคร^๑ ดูเหมือนกำลังจัดการเงยเงิน
กัน แล้วก็ได้ยินเสียงภรรยาและลูกสาวข้าพเจ้าหัว-
เราะประสานเสียงกันอย่างสำราญใจ.

ข้าพเจ้าก็หัวร่ออย่างสำราญใจ ตรงเข้าไปใน
ห้องแล้วเลยจูบเสย^๑ทง ๒ คน !

ปาริ กามาสถาน

“นั่นแหละคือภาษาใหม่เขาเรียกกันว่าชีวิตอันเต็ม
ไปด้วยความงีบหงอย—เป็นชีวิตที่ปราศจากความ
นิยมชมเชยในเรื่องนิยายและเทพปกรณัม” คุณแม่
ทองคำกล่าวแล้วก็ถอนใจ ประกอบด้วยกิริยาทำ
ทางแห่งร่างที่เลยความเป็นสาวและความรื่นเริงมา
โดยไกล พลังเพ่งตช่ายหนุ่มและหญิงสาวผู้ซึ่ง
กระหายจะฟังต่อ—แล้วยมพราย.

“ยมอะไรคะคุณย่า?” แม่จ๋าซึ่งเพิ่งออกมา
พักนอนอยู่ในเมืองราชบุรีได้สักสามสัปดาห์ ถามอย่าง
ที่หลอน น่าจะถามแก่ย่า ซึ่งหลานสาวเช่นหลอนเคา-
รพนับถือคงจะมาถามจากถามได้ทุกเมื่อ.

“ยมความคิด—ความเห็นอันสุขุมของย่า” คุณ
แม่ทองคำตอบ แล้วยมนมอเชยผสมยาวงาม—คำเป็น
มันชลยทเกล้าประคิยอยู่เหนือไหล่แม่จ๋าหลานรักผู้
นั่งพิงเพียบอยู่เชิงเก้าอี้หวม,

๘ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

นายชะจิต เนติบัณฑิตหนุ่ม เจ้าของความพึง
พอใจแห่งหม้อสุตร ซึ่งนั่งตรงข้ามอยู่เบื้องหน้านั้น
ได้รับคำวิงวอนเชอเชิญ ของคุณแม่ทองคำให้ลงมา
เที่ยวพักอยู่ชั่วคราว แต่แทนที่จะยินดี นายชะจิต
กลับกระวนกระวายร่ำลักแปลกไปจากธรรมดา โดย
เหตุซึ่งถ้านายชะจิตทราบเสียแต่แรกว่าแม่ไรร้อยทน
ตัวแล้ว นายชะจิตจะไม่มาตามคำเชอเชิญเลย.

ถึงแม้นคุณแม่ทองคำมีอายุ ๖๐ ปีกว่า ก็ยังมี
ความไหวพริบพอที่จะทราบหรือเดาได้ว่า เหตุที่หนุ่ม
สาวคนต่างชอบความรักต่อกันไม่แสดงออกก็เพราะ
ความถือตัว—ความทะนงในเกียรติยศเป็นเหตุให้เขา
ทั้งสองขบถความรักไว้ เป็นความลึกลับ เกียรติยศ
ของสตรีเป็นสิ่งทอไรสงวนยิ่งนัก หล่อนเองประมาณ
มิได้ว่าตนเองบูชาคุณชะจิตเป็นยอดชีวิตจิตใจเพียง
ไร แต่ที่หล่อนจะแสดงความรักเป็นเชิงชวนให้
นายชะจิตเดินทางโดยสะดวกก่อน ดังที่หล่อนเคยนึก
ว่าจะแสดงหรือเกือบจะแสดง อยู่บ่อย ๆ นั้น คงเป็น
สิ่งที่คนอย่างหล่อนทำไปไม่ได้อย่างยิ่งกระมัง.

ส่วน นายชะจิต ก็ประคอง ตน ให้ดำรงอยู่ในบรรณ
 กฤตยศ และเป็นผู้ที่ทะนงตนในการที่จะมิให้ใคร
 ปรมาทหรือชานานนามไต่ว่าเป็นผู้เห็นแก่ทรัพย์สมบัติ
 เพราะฉะนั้น การที่ คุณพระ สรรพกิจจิตรกร—บิดาแม่
 อูไร—เชิญให้นายชะจิตไปเที่ยวเล่นที่บ้านของท่านใน
 กรุงเทพฯ ดังรอยดงพันครั้ง นายชะจิตจึงได้หาเหตุ
 แก่ตัวบดพลวเสียดเสมอมา ส่วนคุณพระก็คงไม่เป็นผู้
 ที่ควรเรียกว่าไม่ฉลาดจนไม่สามารถจะทราบได้ว่า
 เหตุไฉนนายชะจิตจึงไม่รับคำเชื้อเชิญ เพราะคุณพระเอง
 ก็เคยเป็นผู้ที่จนมาก่อน เพิ่งจะมาได้ชื่อว่ามั่งมีชน
 เมื่อเร็ว ๆ นี้ ทางอนาคตสุตซึ่งคุณพระจะจัดการให้
 หนุ่มสาวที่เต็มไปด้วยความทะนงในเกียรติยศได้อยู่
 กันด้วยกัน คิดว่าที่จะให้ประพฤติดต่อกันสนิทเพือน
 สมัยใหม่ และอาจให้เป็นที่ตฉินนทา ก็ยอมอบ
 หน้าทกงสุลให้ พ ของท่าน—คุณแม่ทองคำ—เป็นผู้
 จัดการ และไม่ตองสงสัยว่าคุณแม่ทองคำจะไม่เข้า
 รับหน้าทนนโดยความเต็มใจ.

พฤษภภาพ ในเวลา สายัณห์แห่งเดือน มกราคม
เป็นภาพอันน่าชมยิ่งนัก พระจันทร์ ก็สุก จันทร์บดใน
วันขึ้น ๑๕ ค่ำ ก่อนอาทิตย์อัสดงคต แสงสว่างแห่ง
กลางวัน ค่อย ๆ จางลง พระจันทร์ ก็เปล่งแสง ซึ่ง
ปราศจากหิมะเมฆบดบัง ทุกขณะล่องไป แสงที่
ส่องก็ค่อยนวลขึ้นทุกที ทอรัศมีมาตองกายชายหนุ่ม
นายชะจิตซึ่งนั่งอยู่กลางแจ้ง และผู้ซึ่งสำรวจตามอง
บุคคลแม่ทองคำเบนเชิงถาม ในที่สุดเห็นคุณแม่
ทองคำเงยหน้าขึ้นดูพระจันทร์และพูดเออ ๆ ว่า :

“เมื่อเราเป็นเด็ก มันช่างเชอต่าง ๆ นานา เรา
เชอฝนเชอลางและอะไรต่อมิอะไรออกย่ง แต่ ลก
หลานเคยวันผดกันไกลเที่ยว และถ้ายิงพดถึงสระน้ำ
ที่เรียกว่าปริกามาสถานข้างสวนกุหลาบหลังบ้าน คง
ยังไม่เชอใหญ่”

“ปริกามาสถาน—สถานที่จะนึกอะไรก็ได้สำเร็จ
สมความปรารถนาหรือคะคุณย่า ? ” แม่เอ๋ยถาม
ขณะนั้นสไลด์หน้าขึ้นสู่หน้าส่งสเร็ว ๆ “เป็นเชอซึ่ง

ก็เหมือนเมื่อขยับขึ้นมาแล้วก็งวาลเพราะนะกะ แหม!
ถ้าคิดขอร้องอะไรจะลองไปนึกตลกก็ แต่เดี๋ยวนี้
ยังไม่มีอะไรจะขอร้อง เพราะคิดต้องการอะไร
คุณพ่อท่านก็ทำให้."

คุณแม่ทองคำเอามือเชยผมอนงามของหล่อนอีก
เป็นครึ่งที่สอง และพูดเรียบ ๆ ต่อไปว่า :

"นั่นเรียกว่าหลานเป็นคนเคราะห์ดี แต่" มองต
นายชะจิต "—ข้าสงสัยว่าพ่อชะจิตจะเคราะห์ดีเหมือน
อย่างแม่อยู่ข้างไหน ถ้าไม่เหมือนแล้ว จะไม่ลอง
นึกอะไรข้างหรือ ? ปริกามาสถานทำให้สำเร็จ
ความขอร้องได้นานานา."

"ผมไม่ค่อยเชื่อเรื่องพรหมลิขิต" นายชะจิต
ตอบช้า ๆ "ผมเชื่ออย่างเดียวว่า ผู้ใดขอร้อง
อะไร ผู้นั้นต้องพยายามให้สมความขอร้องด้วย
ความสามารถของตนเอง."

"ก็อาจเป็นได้" คุณแม่ทองคำพูดพลางยิ้ม
พลาง "ตามทางที่ข้าและพ่อชะจิตเห็น ข้ามีเหตุผล

๑๒ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

ที่จะแสดงให้เห็นจริงได้เหมือนกัน ข้าจะเล่าให้ฟัง
เมื่อครั้งที่ยายเป็นสาว ข้าและลุงของหลานได้พากัน
ไปที่ปริกามาสถาน และเราต่างคนต่างอธิษฐาน—

เสียงที่พูดค่อยเบาลง “—เราสมปรารถนาได้จริง ๆ
ปริกามาสถานเออแก่ข้าและลุงมาก—เออๆเออหนุ่ม
สาวทรงกัน.”

“คุณข้านกอะไรคะ?” สาวน้อยถาม แล้วแนบ
แก้มอ่อนร่อนผิวไว้กับตักคุณแม่ทองคำ.

“เรานีกอะไรนะรี—” เสียงสั้นเครือวนิด ๆ

“—ไม่มีอะไรมาก นอกจากขอให้เราอยู่กินด้วยกัน
โดยความสข ก็สมปรารถนา คือเราได้อยู่กินด้วย
กันที่ยานน ซึ่งเมื่อก่อนเป็นของยาย และเคยวนตก
มาเป็นของข้า นึก ๆ ยังจำได้ ค่ะเคยว่า วันที่เรา
อธิษฐานนั้นเป็นวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือนยี่ เหมือนวัน
และอากาศก็สบายเหมือนวันนั้น กลิ่นกหลายก็หอม
ชื่นใจอย่างวันนั้น แต่—นั้นเป็นสิ่งที่ล่วงมาแล้ว—

แล้วข้าเลื่องตาคนนายชะจิต “—คนนั้นข้านกจะให้พ่อ
ชะจิต กับแม่ไปปลอมนีกอะไรก็ดูอย่างเหมือนกัน แต่

เดี๋ยวนี้ กลัวยใจเสียแล้ว เพราะฉะนั้นตามที่พ่อ
 ชะจิตเห็นว่า คนใดปรารภนาสิ่งใดต้องพยายามให้
 สมปรารภนาด้วยตนเอง ต้องมาเล่นต่อแถมด้วย
 กัน ส่วนแม่อยู่ไรซึ่งเห็นว่าเดี๋ยวนี้ยังไม่มีอะไรจะ
 ปรารภนา เพราะต้องการอะไรคุณพ่อท่านก็หาให้มัน
 ต้องสัวโกลินให้ข้าพเจ้า เพลงอะไรนะ เทพ-อะไรไม่
 ใช่อ้อ-บรรทมไพร."

ชายหนุ่มและหญิงสาวลอบชำเลื่องคตาทันระหว่าง
 ที่คุณแม่ทองคำพูด อาณัติแห่งการชำเลื่องตาประ-
 สพกันแสดงว่า ทั้งสองข้างต่างก็บังเกิดมีความ
 ปรารภนาขึ้นในบัดเดี๋ยวกันนั้นเอง ต่างก็ถอนใจ
 -และถอนใจพร้อมกัน- ทั้งสองต่างเสียกาย โอกาส
 อันประเสริฐที่ได้ปล่อยให้ผ่านพ้นไป และต่างก็กระ-
 วนกระวายอย่างยิ่งที่จะเรียกให้ โอกาสกลับคืนมาดัง
 เดิม แต่-อนิจจา! คำสั่งของคุณแม่ทองคำเป็น
 คำสั่งที่หนุ่มสาวคู่นี้ต้องปฏิบัติตาม.

ต่อมาไม่กี่นาที นายชะจิตก็ยังสามารถเขม้น
 ชะมิกกระทำหน้าตาเป็นผู้เล่นต่อแถมได้เต็มฝีมือ ส่วน

๑๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

เพลงบรรทมไฟก็ยิ่งเป็นเพลงที่ฟังเพราะอยู่ใกล้ๆ เคียง
เหมือนกัน.

พอเช้านาฬิกาตรงห้าทุ่ม คุณแม่ทองคำก็หยุค
เล่น สิ่งให้หลานสาวและหลานชายต่างคนต่างไปนอน.

“เราจะเอาเวลาเที่ยงคืน มาเป็นเวลาที่ไม่ได้
ไปนอนกันทีละละ ดีแล้ว.”

หนุ่มสาวเตรียมตัวจะไป “แต่ก่อนที่จะแยกทาง
กันไปสู่ห้องของตน ต่างได้มองออกไปทางหน้าต่าง
แลดู สวนกุหลาบหลังบ้าน — สวนกุหลาบซึ่งคุณแม่
ทองคำพูดว่าเป็น ปริกามาสถาน — แล้วต่างก็ลาจาก
กันไปสู่ห้องนอนของตน.

เมื่อไรต้องการความสันโดษ เพราะฉะนั้นเมื่อ
สาวใช้จะมาขัดท่อนอนให้หล่อนจึงได้สั่งให้ออกไปเสีย
และบอกว่าจะทำเอง เมื่อคนใช้ออกไปแล้ว หล่อน
ก็ถอดเสื้อชั้นนอกออกเหลือแต่เสื้อชั้นใน และสยาย
ผมทเกลาเป็นทรงสมัยนอกตกเป็นเขย ครั้นเสร็จ
แล้วความคึกเมือหัวค้ำก็มาสิงอยู่ในสมองอีกครึ่งหนึ่ง.

“ปริกามาสถาน” หล่อนพุดซบซิบในคอ พลา

กับไฟซึ่งตั้งอยู่บนโต๊ะเล็ก แล้วค่อยย่างเท้าไปสู่หน้า-
ต่าง “ปรารธนาอย่างเคี้ยว — อย่างเคี้ยวแท้ ๆ”
หล่อนกระซิบกับตัวเอง “น่าแค้นนัก ทำไมจึงได้บอก
กับคุณย่าว่าไม่มีอะไรจะปรารธนา เมื่อคุณชะจิตเย็น—
เย็นยอกชีวิตของอไรก็ไม่รู้ ที่คุณชะจิตไม่บอกว่ารัก
อไรก็เพราะความทะนงน่าเกลียดของเธอนั่นเอง วัย!
เรื่องเงิน ๆ ทอง ๆ นี่ช่างคิดขวางเสียจริง ๆ ที่เคี้ยว.”

หล่อนย่องกริบ กลับไปกลับมาด้วย ความกระวน
กระวายอยู่ในห้องนอนตงสี่เหลี่ยม ภายหลังกลับมอง
ดูสวนกุหลาบอีก.

“ไป—” เสียงตงหน้อย และเมื่อรู้สึกตัวว่าจะ
มีผู้ใด ยืน เสียงนั้นก็หายเข้าไปในลำคอ “—จะไป
ทางประตูข้าง ไปเดินเล่นในสวน และจะเลยไปที่—
ปริกามาสถาน.”

เท่านั้นตัวหล่อนไปด้วยความระวัง แม้แต่เพียง
เสียงออกแอดแห่งพ่นเรอนก็มีไต่ตึง ในที่สุดลงมา
ถึงสวน—สวนซึ่งถูกแสงจันทร์ส่องสว่างจำต้องพรรณ
พฤษาเป็นแสงกาญจนลิขิต กระจำแง่มงามไฟ-

๑๖ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง” ๑๑

จิตรบรรเจิดตา — และเป็นส่วนที่ใคร่รวมเอาปริกามา
สถานนไวด้วย.

หล่อนรู้ สักหวันและประหลาดใจอย่าง ที่หล่อน
เองได้มาปรากฏอยู่ในท่ามกลางความเงยหงัดแห่ง
สวนในเวลาจวนจะเที่ยงคนแต่คนเคียว ถึงแม้หล่อน
จะหวันเท่าหวัน และประหลาดใจเท่าประหลาดใจเพียง
ไหนก็ดี แต่ก็ยังหาลืมไม่ว่าลงมาทำไม.

“ก็แปลก—” หล่อนพิมพ์ “—ปริกามาสถาน—
จะเป็นสถานที่ ใครนึกอะไรได้สมปรารถนาจริงเจียว
หรือ?” แล้วค่อยๆ เดินตามถนนน้อยๆ ที่ผ่านไป
ผ่านมาอยู่ในสวน และค่อยๆ ผ่านดงกุหลาบชงคาย
ด้วยดอกหอมไปทุกฝักราว “คุณข้าว่า เป็นสถานที่
ศักดิ์สิทธิ์ และศักดิ์สิทธิ์จริงดังที่เคยมาแล้วด้วย.”

เวลานี้หล่อนค่อยๆ เดินใกล้สถานที่ตั้งใจจะประ-
สพเข้ามาทุกที ในชั่วบัดใจก็ถึงปริกามาสถาน คือ
สระน้อยทมิฬดอกบัว—บัวที่บานแย้มอย่างอรชร ชูไชว์
ไพลชนเหนือกระแสดสนธิ์—น้ำอันใสสะอาดปราศจาก
มลทินและขุ่นขุ่นเป็นโคลนตม กิ่งและก้านแห่งต้น-

ไม่ยื่นขอบสระเมื่อต้องลมก็โอนอ่อนอยู่ยวบยาบ กลิ่น
กุหลาบซาบซ่านสู่ประสาท พระจันทร์ก็ค่อย ๆ เลื่อน
ลอยเข้าสู่ศูนย์กลางกำหนดเที่ยงคืนแห่งวันเพ็ญ ทก ๆ
สิ่งสารพัดล้วนปรากฏเป็นภาพเย็นนัยน์ตาชวนพิศ
ความยินดีปริดาและความตื้นเต้นแห่งพฤกษาชาติอัน
งามไพจิตรของสถานที่หล่อนยืนอยู่นั้น กระทำให้หล่อน
บังเกิดปีติศรัทธาเลื่อมใสว่า ปริกามาสถานคงจะเป็น
สถานที่จะนิกะไรไ้สมควรปรารภนาเป็นแท้.

โดยความเชื่ออันแน่นแน่วและความเลื่อมใสอัน
ถ่องแท้ หล่อนคุกเข่าลงประสานนิ้ว ตาจับสระน้อย
กล่าวคำอธิษฐาน :

“ขอเดชะ ปริกามาสถานอันศักดิ์สิทธิ์ จงบรร-
ดาลทลให้ข้าพเจ้ารักจงแสดงความรักอันจริงใจ
ต่อข้าพเจ้าด้วยเถิด” แล้วหล่อนลุกขึ้นยืน รู้สึกว่า
ความอึดเอิบบังเกิดขึ้นในใจผิดปกติ ในทันใดนั้น
หล่อนได้ยินเสียงฝีเท้าคนไกลเข้ามาทางที่หล่อนยืน
หล่อนจึงรีบวิ่งเข้าแอบพุ่มไม้เสียโดยพลัน.

แม้ใครเกือบจะร้องด้วยความประหลาดใจเมื่อแลเห็นนายชะจิตโผล่ออกมาทางเดียวกับที่หล่อนเคยเดินออก แต่สักระกตไว้ได้ แต่กระนั้นโลหิตก็แล่นขึ้นหน้าหล่อนเบนจุดๆ “โอ! ปริกามาสถาน—” หล่อนนึกในใจ “—คักคัสททเห็นทันตา น้เธอเห็นเธอจะรู้ไหมหนอว่าอะไรมาทำไมทนี่? ถ้าเธอเดา—”

หล่อนค่อย ๆ หลบเข้าไปในพุ่มไม้ เพื่อจะซ่อนให้มืดซิดยิ่งขึ้น แต่ถึงแม้จะพรางในการซ่อนเร้นสักเท่าใดก็ยังหาสามารถที่จะกลั่นแกล้งได้ไม่ เมื่อแลเห็นคุณชะจิตของหล่อนตรงเข้าไปในที่อันเดียวกับที่หล่อนไป “เธอมีอะไรจะนึกเหมือนกับฉันหรือ?” หล่อนนึกถามในใจพลางยมอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็ซ่อนตัวดังเดิม และบนบานสารกล่าวว่าอย่าพ่อบุญนายชะจิตเห็นหล่อนเลย หล่อนประหลาดใจเป็นครั้งที่สองในความคักคัสททของปริกามาสถานที่หล่อนเห็นกายของหล่อนเอง อยู่ใต้แสงจันทร์ ที่มีคมมืดด้วยเมฆซึ่งค่อย ๆ เลื่อนมาบัง.

นายชะจิกได้ทำอย่างเดียวกับที่อะไรก็ได้ทำไปแล้ว
เมื่อตระกั อไรทั้งออกตั้งใจฟังอย่างเคร่งครัด ว่าจะ
อธิบายหรือปรารภนาสิ่งใด แต่ก็ไม่ได้ยิน เวลานั้น
เมฆ ทลอมมายังอยู่นั้นได้เลือนลอยออกไปจากดวง
จันทร์ ปริกามาสถานก็กลับต้องแสงสว่างดังเดิม
พอดีกับเวลา ที่นายชะจิกลุกขึ้นเหลียวเห็นภาพหนึ่ง
ไว ๆ—ภาพของสาวซึ่งยืนอยู่ในพุ่มไม้ แต่งกายด้วย
เสื้อชั้นในขาว ถักผมเปียซึ่งเจ้าของได้พาดไว้บน
ไหล่ซ้าย.

“แม่อะไร!” เขาร้อง “นั่นแม่อะไรหรือ?”
แล้วก็หยุด แต่ตาแสดงว่ายังมีอะไรพูดออกมามากมาย
สิ่งแรกที่เขาสะดุดก็คือ เป็นโอกาสอันประหลาดที่
เขาได้มาอยู่ในปริกามาสถาน สองต่อสองกับแม่อะไร
ถึงกระนั้นก็ยังกระตือรือร้นในการที่ตนจะเชื่อว่าปริกามา
สถานเป็นทศกคสิทธิ์ แต่ก็เป็นการควรที่จะครึกครื้น
อย่างประเสริฐ—ประเสริฐไม่มีอะไรจะเปรียบ เพราะ
ผู้ที่เขาพบนั้นใช่แม่ยอดชีวิตของเขาหรือไม่หรือ?

“คะ—กิลัน” หล่อนยิ้มตอบอย่างที่เคยยิ้ม “กิลัน

๒๐ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

เอง ใครเลยจะคิดว่าจะพบคุณทนน ก็ฉันนี่ก็คิดว่าคุณ
คงไม่เชื่อ แต่คุณก็ยังได้มานั่งอะไรไม่ใช้หรือคะ?”

“ก็หล่อนล่ะ?” ขะจิตถาม “หล่อนบอกคุณ
ย่าว่าไม่มีอะไรจะปรารภนา—” เขาหยุด และทำ
กริยาร่าง ๆ รอ ๆ ที่จะพูดต่อ.

“ก็ฉันหลอกคุณย่าล่ะคะ” แม่อุไรสารภาพ
“และเมื่อตระหนักคุณก็ได้นะ—” หล่อนชำเลืองตา
ดูพื้นดิน ทนนโหม่นหล่อนรู้สึกได้ว่าแต่งกายด้วยเสื้อ
ชั้นใน และผมก็รุงรัง ไม่สมควรที่จะอยู่ประจันหน้า
คู่รักของหล่อนได้ต่อไป ความอายกระทำให้ผิวหน้า
ชาสรวน ริมฝีปากจะไป ก็พอคินายชะจิตผู้พอใจ
ในความงามมากกว่าเครื่องประดับประดาของหล่อน
ทราบบอทธยาศัย และจึงเข้าจับข้อมือหล่อนไว้ก่อน.

“แม่อุไร” เขาพูดเป็นเชิงห้ามให้หยุด ตาจ้อง
ตาหล่อน ชงเงยจากพิศคณิน และสบตาเขาเป็นครั้งแรก
เป็นคราว “หล่อนนั่งอะไรจะ บอกได้ไหม?”

“บอกไม่ได้” หล่อนก้มหน้าตอบขยับ “จน
กว่าคุณจะบอกที่คุณนึกให้ ก็ฉันก่อน.”

ชะจิตทำทรง ๆ รอ ๆ ความตระหนงยังไม่หมดไป
 ที่เคยว แต่กลิ่นกหลายทหอมหวานอยู่พึ่งสร้าน และ
 แสงทสุกสะอาดงาม ะววิวายซึ่งเปล่งออกจากดวง
 จันทรประกอยกัน ช่วยกลืนความตระหนงของเขาให้
 น้อยลงทุกที และในที่สุดก็—ถึงวินาทีแห่งความ
 อ่อนน้อม.

“น้องทรก” เขาปราศรัย “ฉันขอให้ปริกามา
 สถานบรรพกาลให้ฉันมั่งคั่ง จนกระทั่งถึงวันในอนาคต
 ซึ่งฉันอาจขอความยินยอมของ หล่อนได้ ๕๕ ชายที่
 มั่งคั่งทั้งหลายเขาขอความยินยอมของหญิงที่—.”

“วีย! อูไรซึ่งพูด “ความปรารถนาของดิฉัน
 ง่ายกว่านั้นค่ะ ดิฉันขอให้ปริกามาสถานบรรพกาลให้
 คุณบอกดิฉันว่าคุณ——” แล้วยมและข้าเลื่อง
 หางตาคนนายชะจิต.

“แม่อยู่ไร” ชะจิตพูดแสดงกิริยาตนเด่นนด ๆ
 “ฉันเป็นคนจน แต่หล่อน——.”

“ดิฉัน—รัก—คุณ” หล่อนตอบง่าย ๆ และสั้น
 ทววินาทีที่สุดแห่งความสารถาฟได้มาถึงหล่อนแล้ว

๒๒ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

เหมือนกัน คำที่หล่อนพูดเป็นอันเข้าใจได้ว่า หล่อน
ได้แสดงความสามารถ โดยจะแจ้งแล้ว และคำนั้น
เป็นคำเดียวในโลกที่จะทำให้นายชะจิตินคืออย่างไม่มี
มีภาษาใดหรือคำใดเพราะเปรียบปาน เขาฉวาโอบ
หล่อนเข้าใจในวงแขน และถ้าปริกามาสถานมี
โสทรทวาร ก็คงจะได้สละยศเลี้ยงจุมพิตซึ่งคงอยู่ใน
ที่เจียบสงัดไม่ต่ำกว่าสามครั้ง.

“ปริกามาสถานนมพระเศษพระคุณแก่เรามาก”
อโรวุตเมื่อทำการอาวามงคลกับนายชะจิตินได้แล้ว
ประมาณสัปดาห์.

“อย่าเพ่อเชื่อให้มากนัก” คุณแม่ทองคำพูด
“มันเป็นเพราะความรักคอกททำให้หลานทั้งสองต้อง
ไปนั่น แล้วก็——.”

“แล้วก็จะไรคะ?” อโรวุตถาม.

“แล้วก็ หลาน กลายเป็นเทพธิดากลับมาหรือมิ
ใช่?”

สองคาบ

ภรรยาข้าพเจ้าส่งจดหมายให้พี่นางว่า “เมื่อกลาง
วันมีเด็กถือหนังสือมาให้ ว่าอย่างไรบ้างก็ไม่ได้
เปิดอ่าน.”

ข้าพเจ้าฉีกซองออกอ่านดู ใจความว่า:—

บุญมีมา เพื่อนรัก

คืนวันนี้ขอเชิญไปกินข้าวที่เสียมเกียเหลา มี
เพื่อนกันสองสามคนมาจากหัวเมือง ขอให้ไป
หัวค่ำสักหน่อย.

ประสิทธิ์.

ข้าพเจ้า “ประสิทธิ์เขาชวนไปกินข้าว.”

ภรรยาข้าพเจ้า “คุณประสิทธิ์ชวนชวนบ่อยเหลือ
เกิน แล้วอย่ากลบคิกนกละ ขกเยจคนอนคอย.”

ข้าพเจ้าสัญญาว่าอย่างช้าเพียงสองยาม แล้วก็

๒๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

แต่งตัวออกจากบ้าน เผลอไผลไปบ้านเพื่อนพอให้เวลา
เปลืองไป แล้วก็ตรงไปเสียมเกยเหลา พอคืนาฬิกา
ตกหมอนง.

ขึ้นไปถึงชั้นกลาง นายเฉยงก๊กหลอย ผู้จัดการ
โฮเต็ลถามว่า มากินเลี้ยงใช้ไหม ข้าพเจ้าพระยัก
หน้า แยกชไปทางห้องหนึ่งซึ่งอยู่ทางคานริมถนน
พลับพลาชัย ข้าพเจ้าเดินเข้าไป เห็นคนอยู่ในนั้น
หลายคน มีชาย ๕ คน หญิง ๓ ชายคนหนึ่งเห็น
ข้าพเจ้าก้าวเข้าไปทักเรียนว่า “เรียนครับ.”

ข้าพเจ้านั่งอยู่เบนนานจึงจำได้ว่าแกขอสมัคร
เคยร่วมโรงเรียนกันเมื่อยังเด็ก ไม่เห็นหน้ากันกว่า
๑๐ ปีแล้ว คนอนนอกนั้นข้าพเจ้าเคยเห็นหน้าบ้าง
แต่ไม่รู้จักชื่อ ผู้หญิง ๓ คนคงเป็นภรรยาชายในจำ
พวกนั้น ๓ คน นายสวัสดิ์เห็นภรรยาข้าพเจ้าแสดงว่า
ไม่รู้จักใคร ก็แนะนำให้รู้จัก นายแฉ่ง แม่เนือง
นายเฟื่อง แม่แถม ฯลฯ.

ข้าพเจ้านึกในใจว่าเหตุไรประสิทธิ์ยังไม่มา ขณะ
นั้นเจกกเอาถ้วยชาม และเครื่องจมนมาตง.

แม่คนหนึ่ง “ท่านขุนประสิทธิ์คะ ชาติหนึ่ง.”

ข้าพเจ้ามองนายสวัสดิ์พลางพูดคนเดียวว่า “อ้อ!
เป็นขุนประสิทธิ์” ประสิทธิ์นเองเป็นคนเชิญข้าพเจ้า.

ขุนประสิทธิ์ “เจ้าเอากาออกมาอกตัว ตั้ง ๘ ท.”

เจยกยกกาออกมาอกตัวหนึ่ง ตั้งถวยสามและเครื่อง
จมอกหนึ่งท.

ข้าพเจ้าเข้าใจว่าในห้องนี้ คงมีใครเกินเข้ามาคน
หนึ่ง.

เวลารับประทานไม่เห็นค้อยมีใครพูดกับข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าพูดกับคนข้าง ๆ บ้างเขาจึงพูดด้วย ขุน
ประสิทธิ์มีวสาละวลสั่งเจก ไม่ได้คุยกับข้าพเจ้า
มากนัก.

หุปลาลาตามหมดไปสามหนึ่ง ไก่ผัดกระน้ำหมด
ไปอีกสามหนึ่ง เสียงพูดค้อยขาดตอนลงบ้าง ข้าพ-
เจ้าค้อยสบายใจขึ้น เพราะตอนทเสียงยังไม่ขาดนั้น
ข้าพเจ้ามีส่วนพูดด้วยน้อย พอถึงรงนกเสียงเงยบลง
ไปมาก ต่างคนต่างเอาช้อนตักใส่สามของตน เรือง
ที่ตักใจว่าใครคงเกินจำนวนไปคนหนึ่งนั้นกวนใจ

๒๖ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

ข้าพเจ้ามาก ยิ่งนึกไปยิ่งคิดเห็นว่าท่าทางข้าพเจ้าเอง
เกินเข้ามา อะใจถึงนั้นก็ขอให้คนอื่นตกรังนกใส่
ชามทุกคนแล้ว ข้าพเจ้าจึงตกรังใส่ชามของข้าพเจ้า
สามช้อน.

ขุนประสิทธิ์ “ตกรังให้หมดเถอะครับ คุณถึก.”
คุณถึก ! ขุนประสิทธิ์เห็นจะจำชอข้าพเจ้าไม่ได้.
“ตกรังให้หมดซะละ คุณถึก” แม้คนที่นั่งข้าง ๆ
ข้าพเจ้าพูด “กินให้เกลี้ยงถ้วยเกลี้ยงชาม พวกเจ๊ก
เข่าว่ากันว่า ถ้าเหลือไว้เข่าว่า กินล้างกินผลาญ.”
“คุณถึกตกรังไปนิดเดียววัน ตกรังอีกซะครับ” นาย
เพื่องพูด ข้าพเจ้ายิ้มแห้ง ๆ แล้วขอจอนเกลี้ยงชาม
คืบ.

เจ๊กยกชามไป แล้วเอาเบคอย่างไฟแดงตกรัง ข้าพ-
เจ้ารามือ นั่งสังเกตดู ครู่เดียวหนึ่ง กรอบ ๆ หมด
นายแฉ่งดูเหมือนจะเห็นข้าพเจ้าไม่ได้หยิบ จึงส่ง
แผ่นทองจะเอาเข้าปากแล้วหย่อนลงมาในชามข้าพ-
เจ้า กล่าวว่ “คุณถึกยังไม่ได้ กินหนึ่ง เอาน้ำไป.”

ข้าพเจ้าหยิบคินไป แกกัชะย็นชะยอคินมา ข้าพ-
เจ้าเห็นจะเอาชะนะไม้ไ้ กัหยิบใส่ปาก.

“คุณถักกินจัก ๆ” แม่ถามว่า “เงไม่จิม
ชะวชะคะ?”

ข้าพเจ้าตอบว่าข้าพเจ้าชอบรียประทานจัก ๆ ตอบ
แล้วข้าพเจ้าก็เสียใจ เพราะตอนไปเนอเบคทหยิบชน
มาข้าพเจ้าจะไม่กล่าจิมอะไรเลย ช่งว่าคาญเหลือ
จะทน.

เบคหมก ถึงไชนกพิราพแกงจัก มองปราทเคี้ยว
ก็รู้ไ้ว่าในซามมีไ้ ๘ ไบ คนมี ๘ คน ข้าพเจ้า
ต้องเกินเข้ามาแน่ แต่จะทำไ้ฉนไ้ รียประทานมา
บ้านแล้วต้องทนรียประทานไปจนเสร็จ แต่ตอนนั้นจะ
ไม่กินไ้ชนกพิราพเบนอินชาด.

“ไ้ชาดไ้เจ้าข้า” แม่เนองประกาศ.

“คัแล้ว ผมไม่รียประทานไ้ชนกพิราพ” ข้าพ-
เจ้าพูด.

“คุณถักไม่กินไ้ชนกพิราพ!” ชุนประสิทธิพุก.

เกลียดจริง ! ทำไมเรียกข้าพเจ้าว่าคุณเล็กน้อย
นักหนอ ?

ข้าพเจ้า “ เพราะมันชิต ๆ ไม่มีรส.”

นายแฉ่ง “ ไม่มีรสก็จริงแหละ แต่ว่ามันมีฤทธิ
ชะ — ชะ !

ขุนประสิทธิ์ “ กันไหวตไม่ไห้เมี้ยนกิน.”

แม่แถมคือนพลาว่า “ ฉันไม่กินจริงๆ ด้วย.”

“ ฉันก็ไม่กิน—ฉันก็ไม่กิน ” ผู้หญิงอีกสองคน

พูด.

“ ค ” นายเพื่องพูด “ พวกเราไม่มีใครก็ใคร
คงได้กินคนละ ๒ ไข่ ตักชักรับ ใจคุณเล็ก เอา
เถอะนะ ” นายเพื่องตักไข่ใส่ชามข้าพเจ้า ๒ ลูก
ตักใส่ชามตนเอง ๒ ลูก เหลือ ๔ ลูก ผู้ชายนอกนั้น
ตักใส่ชามคนละลูก.

พอถึงแก่กันก็มีการดื่มแสดงความยินดีในการที่
นายสวัสดิ์ ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์ เป็นขุนประ-
สิทธิ์ออกัสข ข้าพเจ้าก็ให้ด้วยความยินดีด้วยจริงๆ
ขุนประสิทธิ์ก็กล่าวตอบขอบใจทั่วๆ แล้วขอบใจเย็นคนๆ

แก่ข้าพเจ้าเขาว่า “ผมชอบใจคุณถึกเป็นพิเศษ
เพราะว่าผมกับคุณถึกเคย—ง่า—เคยเห็น—หน้ากัน
มานานแล้ว เพิ่งมีโอกา—ง่า—ง่า—ได้มารู้—มา
คุยกันวันนี้—ง่า—แล้วก็มาแสดงความยินดีโดยผม
—ผมไม่เอ๋ย—เออ—ไม่—โดย—โดยความเต็มใจนั้น
ผมชอบใจมาก.”

ข้าพเจ้าก็นึกชอบใจเขามาก เพราะเขาก็สภาพ
พอที่จะไม่พูดว่า เขาไม่ได้เชิดชูข้าพเจ้ามากนักเลย
แต่ก็ไม่ใช้ความผิดของข้าพเจ้าคนเดียว ผู้จัดการ
โฮเต็ลต่างหากที่ขอให้ข้าพเจ้าเข้ามา แนนอนที่
เดียว ขนประสิทธิ์ไม่รู้จักข้าพเจ้า หรือมีฉนวนกลม
สนิทที่เดียวว่าแก่กับข้าพเจ้าเคยร่วมโรงเรียนกันนาน
หนักหนามาแล้ว.

เพราะเหตุที่พอकिनเสร็จเขาก็รีบชวนกันไปดูภาพ
ยนตร์เรื่อง “ใครดีใครได้” ข้าพเจ้าเลยลาแยกทาง
กันที่ประตูห้องกินข้าววันนี้เอง เดินเลี้ยวไปทางห้องน้ำ
พบบประสิทธิ์อยู่ที่นั่น.

ประสิทธิ์ “ย่า! มาช้าจริง ให้มาหิ้วค่า ๆ

๓๐ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

อะไร มาย้านนี้ ใคร ๆ มาหมดแล้ว คอยแกอยู่
คนเคยวเท่านั้น.”

ข้าพเจ้า “อว — — —.”

ประสิทธิ์ ลอไม่ต้องแกตัว มาเถอะ สองทุ่ม
แล้ว หิวกันแย่.”

ข้าพเจ้าอ้อมแปลแล้ว แต่จะไม่ตามไปก็ใช้ที่
จึงตามเขาเข้าไปยังห้องซึ่งอยู่ติด ๆ กับห้องที่ข้าพเจ้า
กินแล้วนั่นเอง มีความโล่งใจจนมากเมื่อเห็นในห้อง
มีเพื่อนเราที่นั่งรออยู่แล้ว ๗ คน.

เวลารับประทาน ข้าพเจ้าทำอาการว่าหิวเหมือน
คนทั้งหลาย เมื่อหปลาชุกรามาตั้ง ข้าพเจ้าก็สาม
ช้อน ใก่ผิดคนนำข้าพเจ้าหยิบสองช้อน รังนกข้าพ-
เจ้ากินช้อนเดียว เพราะชกตะขิดตะวงใจข้างแล้ว
ว่า กับข้าวเหตุไรจึงเหมือนนกกับเมือก พอเข็ดอย่างไฟ
แดงมา ข้าพเจ้าก็วางมือ เพราะแน่นใจเสียแล้ว ต่อ
จากนั้นก็มีใช้นกพิราพและแฮ่กินตาม ๆ กันมาอีก
ซึ่งจริงทั้งคาค แปลกจริง ๆ พอถึงข้าวผัดข้าพเจ้า
ยิ่งประหลาดใจมาก.

นายประสิทธิ์ว่าแก่ข้าพเจ้าว่า “ในคุณถึก ไม่
ค่อยกินอะไร.”

ข้าพเจ้าขมวดคิ่วแล้วตอบว่า “อัมจะตายท่า
แล้ว.”

๒ ๕ ๒ ๒
เขาคหวเราะชนพรอมกัน.

ข้าพเจ้า “โอพวกบ้านคงแอบด.”

ประสิทธิ์ ชะ—ชะ! เป็นคุณตกไปแล้ว."

ข้าพเจ้าพูดอย่างหน้าตา^๒กันๆ^๑ว่า “^๘เบนแก๊วจะ^๗ทำ^๖
ยัง^๕ไง?”

ประสิทธิ์ “จะบอกเสียหน่อยก็ไม่ไ้ว่าใครจะเชื่อ
สองราย ทางนี้เขาจะไ้ไม่ต้องคอย แกไม่บอกกัน
ก็ถือว่ากันไม่รู้ จึงไหวตักกันคอยผิดมากินอีกที ค
ว่าจะกินหรือไม่กิน กินจริง ๆ มันจะกินไปเผื่อเมื่
ฮะ—ฮะ—ฮะ!”

ข้าพเจ้า “ฮั้—ฮั้—ฮั้!” พลังนึกในใจว่า
เคราะห์ ตกอายุพวกนเขาใจว่าข้าพเจ้าไทรบเขิญจาก
ทางโน้นด้วย.

ไปไชยา

พอรถไฟแล่นออกจากสถานีไชยาไป ใจของขุน
สุวัณโณคม ขุนนิยตยุกติกรณ์ นาฉฐัฐ เบ็ญจ-
มางกูร และนายถึก สีชาทร ก็ว่าเหว เพราะไม่
เห็นขุนประเคนคึกคักมาคอยรับ.

“นี่ทำไมไม่มารีบ ?” ขุนสุวัณโณฯ พุด.

“เรามีจดหมายมา จาก ราชบริพารบอก ให้ มารีบ ที่
สถานสัก ๔ วันมาได้กระมัง” คุณฉฐัฐ พุด.

“हांวัน” ขุนนิยตฯ พุด “เรามีมาตั้งแต่วัน
พฤหัส วันนวันอาทิตย์ ขุนประเคนฯ คงได้รีบแล้ว.”

คุณถึก “ทำยังงี้ก็ บ้านเขาอยู่ไหนก็ไม่รู้
เห็นจะต้องถามนายสถาน” ว่าแล้วคุณถึกก็ไปยื่น
หน้าถามที่ช่องขายตั๋วว่า :

“คุณทราบไหมครับว่าบ้านท่านขุน ประเคน คึก
อัยการจังหวัดไชยาอยู่ที่ไหน ?”

“อยู่ผมเรียงครับ” นายสถานีตอบ.

นายถก “ผมเรียงอยู่ที่ไหนครับ?”

นายสถานี “อยู่ริมทะเล.”

“ก็ทะเลอยู่ถึงไหนไปล่ะครับ?”

“หนทางเดินจากนี้ ๔ ชั่วโมง.”

คุณถก “แหม! ทำไมไกลอย่างนั้น?”

นายสถานี “เพราะเหตุว่าเมืองไชยาอยู่ที่นี่.”

คุณถก “อ้าว! ท้ายถนนไม่ใช่เมืองชครับ?”

“ใช่เหมือนกัน แต่เป็นเมืองใหม่ สถานีนี้ตั้งตามชื่อเมืองใหม่.”

คุณถก “แล้วกันแฮะ! พวกผมเข้าใจว่าพลึงที่สถานีไชยาก็คือกลัษณข้าราชการอย่างเมืองราชบุรี เพ็ชรบุรี และชุมพร นี่ที่ไหนได้ ยังต้องเดินอีกทั้ง ๔ ชั่วโมง ทำยังงัยท่านขุนประเคนคดีจะทราบว่าพวกผมมาแล้วครับ?”

“ไม่ทราบ.”

“โทรเลขบอกไป จะมารับใน ๒ ชั่วโมงนี้ได้ไหมครับ?”

๓๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

นายสถานี “นั่นสุดแล้วแต่ยานที่ท่านจะมา
แต่ ๒ ชั่วโมงเห็นจะมาไม่ถึงไม่ว่าด้วยยานอะไรหมด
ขอให้คุณกิดคุชี่ จะตีโทรเลขจากนี้ตรงไปพบเรียง
ไม้ไค้ สายไม้ไค้วาง ต้องตีไปกรุงเทพ ฯ แล้ว
ให้กรุงเทพ ฯ ตีย้อนกลับมาพบเรียงทางสายริมทะเล
คึกคักหาย ๗ ก็เวลา ๒ วันแล้ว นอกจากนั้นคุณยัง
ต้องมีคนคอยรับโทรเลขทางกรุงเทพ ฯ ตีส่งมาพบ-
เรียงอีก คุณมีคนคอยรับโทรเลขไหมเล่า ?”

คุณถึกนั่งคะเเน่ท่าทางนายสถานีที่ท่าหน้าเหมือน
จะมอย่ครู่หนึ่ง แล้วจึงถามว่า :

“คุณชื่ออะไรครับ ?”

นายสถานีนั่งคะเเน่ท่าคุณถึกสักครู่แล้วถามว่า :

“ก็คุณชื่ออะไรเล่าครับ ?”

“ผมชื่อถึกครับ ถึก สีขาว.”

“อ้อ ! ชื่อแปลก” นายสถานีพูด “ชื่อแปลก
มาก—แปลกทีเดียว.”

คุณถึก “คุณชื่ออะไร ?”

“ผมขอทrophy.”

“อ้อ! ขอทrophyหรือครับ?” คุณถึกพูดพลาง
ถอยออกมาจากห้องชายตัว “ขอแปลกมาก ขอ
เหมือนแมว.”

พวกทั้งนั้นแล้ว ๔ สหายก็ชวนกันรีบออกไปนอก
เขตตักสถาน.

เวลานั้นเกอຍเพียง แดกกำลังแผดเผาแผ่นดินที่
ทั้ง ๔ สหายเดินถามหาทาง เมื่อพบโรงเตี๊ยมแห่ง
หนึ่งเขาก็พากันเข้าไปในร้าน ด้วยเจตนาที่จะขอพัก
นอนเป็นขอตน และจะเลยขออาหารกินเป็นข้อสอง
รองลงมา ในขณะที่กำลังกินอาหารนั้น คุณถึก
ได้ไต่ถามจีนเจ้าของโรงข้าวแกง ได้ความว่าทาง
ที่จะเดินไปให้ถึงไชยามีอยู่ทางเดียว แต่การเดิน
ทางมี ๒ คือหนึ่งชนรณมาเข้าไปตามทางนั้น สอง
เดินเข้าไปทางเดียวกัน ทั้ง ๔ คนเห็นชอบพร้อมกัน
ว่าให้ ชนรณไป ดังนั้นคุณถึกจึงมอบหน้าที่ให้ จีน
เจ้าของโรงเตี๊ยมไปว่าจ้างรถและจัดการให้เสร็จ จีน

๓๖ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

คนนั้นไปไม่นานก็กลับมาบอกว่ารถและมาที่จะไปนั้น
มีคนเคียว เป็นรถคอกคาร์ต ๒ ล้อหนึ่งโตเพียง ๓ คน
คือข้างหน้าคน ๑ ข้างหลัง ๒ คน หนึ่งข้างหน้า
เป็นทสำหรับสารถ แต่สารถปวกศีรษะกำลังคนอยู่
ไม่ยอมขับไป ยอมแต่ว่าจะเอาอย่างงรถเขา คือ
ให้ผู้เช่าคนโตขับไปเอง เจ้าของรถจะตามไปรับรถ
ที่หลัง เงินเจ้าของโรงเตียมจึงเอาอย่างงแล้วและเห็น
ว่า ถ้าจะจัดให้เสร็จก็ต้องคิดต่อไปถึงข้อทว่ารถนั้น
มีคนโตเพียงสาม แต่คนถกกับสหายนั้นมีสี่ จึง
เลยว่าจะเข้ามาทมอยู่ว่าง ๆ เสียอีกตัวหนึ่ง สำหรับให้
คนโตคนหนึ่งในขณะที่ถกโตขับไป.

คนถกเห็นการณ เป็นทเรียบรอยค้อย จึงปรึก-
ษาสหายถึงเรื่องผู้ที่จะขมาและขรถ ว่าผู้โตสมควร
ขรถให้ยกมือชน คนถกโตยกก่อนเพื่อน แล้วก็
ชนส่วหนึ่ง ๆ ยก ส่วนชนนียต ๆ นนรบยกชนทงสอง
มือ และมีความตั้นเต้นโดยสจจริตคิดใคร่จะยกตนชน
ทวยอีกสองข้าง คนถกผู้ไม่ทนยกมือ จึงถูก
อุปโลกน ให้เป็นคนขมา คนถกถามว่า :

“ คุณชอบขี่ม้าไหม ? ”

“ ชอบ ” ตอบแล้วนายฉมูร์ ก็หน้าซด.

ตกกลางคืนเรียบร้อยแล้วคุณฉมูร์ก็จัดการให้เงิน
เจ้าของโรงเตี๊ยมรีบไปนำรถและม้ามา.

รถออกการตคนนั้นเล็กประหลาด มันทนกลาย
ทศวรรต ๑ ท มพระนักขวาง ๑ อดชนทนงข้างหลัง ๒ ท
คนทนงข้างหน้ากบข้างหลังต้องหันหลังให้กัน สรรพ
สิ่งต่าง ๆ ที่รวมกันเข้าเรียกว่ารถ นลวนแต่เก่าคร่ำ
คร่ำแล้วทงนั้น มาทลากรรถก็มีความผอมผิงพิศวง
มีซี่โครงกระดูกเหมือนลูกฟักหลังคาสังกะสี ผุ ท
รุ่งมาซงเตียมารถมานนมหาทางเบนนอย่างยงว่าเบนน
ญาคิกบเจ้าของรถ ไ้จริงมาสำหรับนายฉมูร์ ขี รูป
พรรณคล้ายกันกับมาเตียมารถมาด้วยตัวหนึ่ง.

“ พทโธ ! น่าสมเพช ” คุณฉมูร์ก็พกเมือเห็นม้า

“ เออ ! นใครจะเป็นคนขี่ ลมคค. ”

“ ก็ต้องแก่ละช ” ขุนสวณณ์ ๗ พก.

“ แน่นอน แก่ต้องขี่ ” ขุนนิยต ๗ พก.

๓๘ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

“กันชัย!” คุณถึกว่า แล้วยกหน้าเลีย.

“จะไปกลัวอะไรมันครับ” คนคุมม้าว่า
“ท้าวถึกชัยโก.”

คุณถึก “คนใหม่?”

คนคุมม้า “มันเคยตนแต่บนใหญ่ ทนไม่มัน
ใหญ่มันเลยไม่ทน.”

แน่ในความปราศรัยคังนั้นคุณถึกก็ขึ้นไปนั่งข้าง
หน้า มือซ้ายกำสายชัย มือขวากำแซ่ซึ่งยาวมาก
ขุนสุวัณณ์ฯ และขุนนิยคฯ ขึ้นนั่งข้างหลัง.

“อ้ายแถม ขอให้นายท่านเห็นสัตว์ทนต์เถะวะ”

พวกแล้วคนคุมม้าก็ปล่อยมือจากปากม้าลากรด รุ่ง
ม้าสำหรับขี่ไปทคุณถึก.

“เอ! นทำไมมันถึงถอยหลัง จ๊วบ! จ๊วบ!”

คุณถึกพูด แต่ ๒ คำหลังไม่ใช่ภาษาคณ เป็นคำ
บอกให้ม้าหยุด.

“จ๊วบ! จ๊วบ!” ขุนสุวัณณ์ฯ และขุนนิยคฯ
ช่วยกันร้อง.

“ทำไมมันจะไม่ถอยล่ะนาย ถึงมันเสียคอจะมัน
แล้ว” คนคุมม้าพูด “หย่อนสายขี้น้อยช้านาย
ยั้งงั้น อ้าว! หย่อนมากไป เฮ้ย! เจ๊ก ลอช่วยจับ
ปากไว้หน่อยซี” แล้วหันไปทางคุณฉกฐ์พูดว่า
“ชนชานาย.”

นายฉกฐ์ไท ฟังดังนั้นก็นอนลงหลังมาควยทำท่า
เหมือนนอนบนแคร่เรือกำปั่น.

“พร้อมแล้วหรือยัง?” คุณฉกฐ์ถามด้วยความ
ท้อแท้ใจว่าไม่พร้อม.

“ประเดี๋ยว” คุณฉกฐ์พูด กำลังเอาคืนไล่ไล่
โกลนซึ่งแกว่งอยู่.

จนนิยตฯ “ถอแซ่ควยซี.”

“ไม่เฮา!” คุณฉกฐ์ตอบ มือขวาถอบังเหียน
มือซ้ายเกาะหัวอาน “ไม่มีมอแล้ว.”

“เอาหละ ไปไต่หละ ปล่อยเถอะเจ๊ก!” คน
คุมม้าพูด “ถึงไต่ชานาย! ถึงไต่!”

ครั้นแล้วรอดและมาซึ่งมีคุณฉกฐ์ และคุณ

๔๐ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

ฉลุรุ้ ชักไป คนหลายคนในโรงเตี๊ยมพลอยโล่งใจ
ไปด้วย.

“นั่นทำไมมันเอาข้างไป” ขุนสรวุฒณ์ถามจาก
ท้ายรถไปยังคุณฉลุรุ้ ทขมำตามไป.

“ไม่รู้ ไ้” คุณฉลุรุ้ตอบ และมำกยังคงเอา
หัวขฟากถนนข้างนี้ หางขฟากข้างโน้น เอาข้างไป
ด้วยอาการอันลกลกขย่นั่นเอง.

คุณฉลุรุ้ไม่มีโอกาสสังเกตมำอน หรือสังเกต นอก
จากมำทตนกำลังขย เพราะมำทวนก็มีทำวิปริตพิศ-
การ ไ้ทำไห้คนข้าง ๆ ทางหยุดคด้วยควำมพอใจ
หลายคน แต่ไม่ทำไห้คนในรถรู้สึกเป็นสุขสักคน
เคียว เพราะนอกจากทมนหกหวชน ๆ ลง ๆ เป็น
ควำว ๆ ทำควำมยากไห้แก่การขยแล้ว ยังมีสสยท
ชอบส่ำยระสองข้างถนนไปอีกเป็นพิเศษ บางทีกหยุด
เสียเฉย ๆ บางทีกวิ่งหนีไปด้วยควำมเร็วถึงลมพัด
หมกควำมสำมารถที่คุณฉลุรุ้จะวิ่งไหว.

“จวบ!” ขุนสรวุฒณ์ร้องไปจากทางข้างหลัง.

“จวบทำไม?” คุณถึกหันมาค.

ขุนสัวณณ์ฯ “กัมนเลอยไปยงงน ประเคียวลงข้างถนน.”

คุณถึก “อวทำตกกว่านไม่ไคแล้ว” พคแล้วก
บอกมาว่า “ไป! ตก—ตก! ตก—ตก!”

ขุนสัวณณ์ฯ กัยขุนนิยตฯ ทนนั่งส่ายต้อไปไคสัก
๕—๖ เส้นก็ไค ยินเสียงคุณถึกร้อง.

“จวบ!”

ขุนนิยตฯ “อ้าว! ไหงไม่ไปละ?”

คุณถึก “แซ่หล่น.”

กว่ารรถจะหยุดไค ก็เลยแซ่ไปหลายวา ขุน
สัวณณ์ฯ จึงเรียกคุณฉลุสุ ผู้ ขมาตามมาห่าง ๆ ให้
ช่วยหยิบแซ่ให้.

ขณะนั้นคุณฉลุสุ มตัวอนสันเหมอนทรงจ้าว มี
คออนเอียง กำลังเลียงหมวกกะโล่ทครอยหอย ไค
ยินเสียงขุนสัวณณ์ฯ ก็ชักม้าหยุด พอคถตทแซ่
หล่น หมวกคุณฉลุสุ ก็หล่นด้วย ทำให้คุณถึกนก
พอใจว่าทำอย่างไรก็ตองไคแซ่.

๔๒ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

คุณฉลุจู้ต้องวิ่งมาเสียบหน้าคนและม้าดำ ม้า
จึงหยุด กระโศกตกลงจากม้าแล้วเก็บหมวกใส่ กก
จนแน่นศีรษะแล้วหยิบแซ่มาส่งคุณฉลุจู้ถึงในรถเสิร์ฟ
แล้วเตรียมการขนม้าใหม่ แต่ม้านั้นจะมีความคึก
ขนมาอย่างไรไม่ปรากฏ พอคุณฉลุจู้เข้าไปใกล้มัน
ก็ถอยหลัง.

“จวบ!” คุณฉลุจู้ตกปาก “มา! จวบ!”
ม้าหยุด แต่พอคุณฉลุจู้เข้าไปใกล้ อีก มันกลับ
ถอยไปข้าง ๆ จะ ‘จวบ’ หรือจะ ‘ตก’ เท่าใดมัน
ก็ไม่ฟัง ทั้งม้าทั้งคนวนหนวนไต่อยู่รอบ ๆ สัก ๑๐
นาที ก็ยังไม่เห็นว่าคุณฉลุจู้เข้าไปใกล้ได้ และ
ถนนวนนั้นก็เปลี่ยวผู้คน ยากที่จะหาใครช่วยได้ มี
เพื่อนอยู่สามคนก็พากันนั่งคอยคอยในรถเฉยเสีย.

“ทำยังไงดี” คุณฉลุจู้พูด เมื่อใดพยายามมา
เป็นเวลาานแล้ว “ทำยังไงล่ะ? กันชนไม้ไผ่.”

“งูมันไปตกต้นไม้ จะไปต่อกันบนบน” ขุน
นิยตฯ พก.

“งูมันก็ไม่ไป” คุณฉลุจู้ตอบ “มาช่วยกัน
จับทีเถอะ.”

คุณฉลุเป็นมนุษย์ ทมความกรุณา เมื่อได้ฟัง
ดังนั้นก็ปล่อยสายขี้ไ้กับหลังม้า ค่อย ๆ ย่องลง
จากรถ ปล่อยขุนนิยต ๆ และขุนส่วณณ์ ๆ ไว้ ที่เก่า
ถือแซ่ตรงไปช่วยคุณฉลุจู้.

ม้าของคุณฉลุจู้เห็นคุณฉลุถือแซ่ มาอันยาว ก็
หยุดควน เปลี่ยนอธิบายถเป็นถอยหลังไปตามทางที่
มา รังคุณฉลุจู้ให้ถลาตามไปด้วย คุณฉลุเห็น
ดังนั้นก็วิ่งเข้าไป ยิ่งวิ่งเร็วเท่าใด ม้าก็ยิ่งถอยไป
เร็วกว่า แสดงกิริยาอาละวาดต่าง ๆ ด้วยการถีบเตะ
และแผกเสียงร้องก้องกึกาปนาท ในที่สุดคุณฉลุจู้
เห็นว่าหัวไหล่ใกล้จะหลุดก็ปล่อยบังเหียนเลย ม้า
นั้นหยุดอย่างประหลาดใจ ยืนตรองสักครู่แล้วสิ้นหัว
แล้วกลับหลังหันเดินไปอย่างไม่แคร์ ใครหมด ขณะ
ที่คุณฉลุและคุณฉลุจู้มองตามกันม้าไปนั้น ได้ยิน
เสียงตะลึงตึงตังทางหลัง ก็เหลียวไปดูแล้วร้องพร้อม
กันว่า.

๔๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

“ไปโน้นอีกตัวแล้ว.”

มาทไปไหนนั่นคือมาทลากรถ มันไต่ขึ้นเสียง
เพื่อนมันร้องมันก็ตกใจ และสายซิปที่พาดบนหลัง
ทำให้มันตกใจ ออกหือ ลากรถและชนส่วอื่น ๆ
กับชนนียต ๆ ไปด้วยโดย ปุเลง ๆ ครั้นชนนียต ๆ
ได้สติจึงคิดว่า ถ้าชนคอยอยู่บนรถนาน ๆ จะไม่ดี
ก็ กระโจนจากที่นั่งปล่อยตัวให้ กลิ้งลงข้างถนนไป
ชนส่วอื่น ๆ ก็ทำตาม มันลากต่อไปได้สักครู่ก็พา
รถไปชนรวสะพาน ทำให้ล้อและที่นั่งและรถแยก
กันออกเป็นสามทาง เสร็จแล้วมันก็หยุดยืนนิ่งมอง
ดูความอัปปางแห่งรถอย่างใจลอย ๆ.

คุณถึกและคุณฉลุ วิ่งไปช่วยเพื่อน แต่
เพื่อนทั้งสองลุกขึ้นได้เองแล้ว และต่างก็มีความดีใจ
จนพูดไม่ออกว่ากลิ้งลงไปไม่เจ็บเลย เสร็จแล้ว
ชาควันไปข้างข้างแห่งเท่านั้น.

ต่อไปน ก็ม้งานปลดมาจากรถ เสร็จแล้วคุณ
ถึกก็วิ่งมาเดินต่อไป สามสหายเดินตามไปเงียบ ๆ

ครั้นเดินไปไต่สักหนึ่งชั่วโมง มีตำรวจภรรสองคน
เดินสวนทางมา คนหนึ่งเป็นนายสิบตรี อีกคนหนึ่ง
เป็นพล คุณถึกจึงหยุดถามทาง นายสิบตรีตำรวจ
ลังเลใจอยู่สักครู่ แล้วถามคุณถึกว่า มาแต่ไหน
คุณถึกจึงเล่าเรื่องที่จะไปไชยาให้ฟัง เริ่มตั้งแต่ว่า
เช่ารถจนกระทั่งจบ เสร็จแล้วกล่าวว่า :

“ชนพลิกหละ ใครเลยจะคิดว่าจะต้องถูกจับ
ไปไชยาด้วย.”

นายสิบตำรวจมองหน้าพลตำรวจ แล้วมองคุณ
นิยต ๆ กับ ชนสุวัณณ์ ๆ คิดอะไรในใจตกลงแล้ว
พูดว่า :

“เอ็งไปชะโมยมาเขามา เอ็งต้องไปถ้านี้ด้วย
กัน.”

“สถานี่ !” คุณถึกพูดแล้วอ้าปากค้าง “อ๊ะ!
ให้กนกกลับไปสถานี่ออกก็ตายหละ ทั้งเดินทั้งนั่งรถ
มาก ๒ ชั่วโมงแล้ว.”

“ไปถ้านี่ตำรวจด้วยกัน” นายสิบตำรวจพูด.

“อยู่ไหนเล่า ?”

๔๔ เรื่องบางเรื่องของ “แสงทอง”

“ไปโน่นอีกตัวแล้ว.”

มาทไปให้มันค่อมมาทลากรถ มันได้ยืนเสียง
เพื่อนมันร้องมันก็ตกใจ และสายชัยที่พาดบนหลัง
ทำให้มันตกใจ ออกหือ ลากรถและชนสุนัข
กับสุนัขไปด้วยโดยปุเลง ๆ ครั้นสุนัข
ได้สติจึงคิดว่า ถ้าชนค่อมอยู่บนรถนาน ๆ จะไม่ดี
ก็กระโจนจากที่นั่งปล่อยตัวให้ตกลงข้างถนนไป
สุนัขก็ทำตาม มันลากต่อไปได้สักครู่ก็พา
รถไปชนรั้วสะพาน ทำให้ล้อและที่นั่งและรถแยก
กันออกเป็นสามทาง เสร็จแล้วมันก็หยุดยืนนิ่งมอง
ดูความอัปปางแห่งรถอย่างใจลอย ๆ.

คุณถึกและคุณฉลุ รีบวิ่งไปช่วยเพื่อน แต่
เพื่อนทั้งสองลุกขึ้นได้เองแล้ว และต่างก็มีความดีใจ
จนพูดไม่ออกว่าตกลงไปไม่เจ็บเลย เสร็จแล้ว
ชาควินไปยังข้างแห่งเท่านั้น.

ต่อไปนี้ก็ถึงงานปลดม้าจากคาน เสร็จแล้วคุณ
ถึกก็วิ่งมาเดินต่อไป สามสหายเดินตามไปเงียบ ๆ

"อยู่พมเรียง"

"ริมทะเลใช่ไหม?"

"ใช่."

"ถ้าเป็นไปได้ โอ! ไปสิ อย่าว่าแต่เพียงหา

ว่าเย็นชะโมเลย หาว่าปลั๊กไปกระแก็งให้หาคนนำ
ทางมานานแล้วหาไม่ได้นะ มาได้แก่งสองคนน่ะเหมาะ
ทีเดียว โอ! ท่านน่าจะมาไปด้วยสิ ไม่ต้องชัก
ลากก็ได้ พวกกันไม่หนักแถมหรือ ก็เดินคุมไปข้าง
หลังก็แล้วกัน."

คุณถกพูดแล้วก็ยอมมาให้ตำรวจลงไป นัก
ปลมใจในภาระที่เปลืองแล้วเย็นอันมาก ต่อไปในที่
๔ สหายก็เดินคุยกันไปอย่างว่าเรื่อง ตำรวจภรรตอง
นาย ก็มีความรรมมัยมากเหมือนกันที่จับชะโมยได้
๔ คน และได้คุมชะโมยเหล่านั้นไปจนถึงเมืองไชยา
เป็นเวลาจวนเย็น.